Architektúra 10 - Staroruská architektúra :)

Typické znaky

Pred prijatím kresťanstva prevládali drevené stavby s trámovou väzbou (jej prvky sa dodnes využívajú pri výstavbe obytných domov).

Neskôr boli chrámy budované podľa byzantského vzoru: s množstvom kupol nad krížovým alebo obdĺžnikovým pôdorysom.

Interiér chrámov oplýval umeleckou bohatosťou.

Typickým znakom sa stali **cibuľovité kupoly**, ktoré sa postupne vyvinuli z byzantských kupol.

Po prijatí kresťanstva v roku 988 sa architektúra rozvíjala pod silným vplyvom Byzancie.

Stavby mali masívne múry a relatívne malé okenné otvory, čo prispievalo k ich monumentálnemu vzhľadu.

Významnú súčasť chrámov tvoril **ikonostas**, bohato zdobená stena s ikonami oddeľujúca oltárnu časť od priestoru pre veriacich.

V interiéroch sa používali fresky, mozaiky a ikony s náboženskými motívmi.

Na stavbu chrámov sa používal najmä **kameň, tehla a drevo**, pričom drevo zostalo tradičným stavebným materiálom najmä v severných oblastiach.

Architektúra sa vyznačovala vertikalitou a snahou zdôrazniť duchovný charakter stavby.

Významnými stavebnými centrami boli Kyjev, Novgorod, Vladimír a Moskva.

Najvýznamnejšie stavby

Chrám svätej Sofie (Kyjev):

- najvýznamnejšia pamiatka kyjevskej Rusi,
- bol postavený podľa byzantských vzorov,
- preslávil sa množstvom kupol a zachovanými mozaikami.

Chrám svätej Sofie (Novgorod):

- jedna z najstarších zachovaných ruských sakrálnych stavieb,
- charakteristický jednoduchším a mohutnejším vzhľadom.

Chrám Pokrovu (na Nerli):

- vrcholné dielo staroruskej architektúry,
- vyznačuje sa elegantnými proporciami a harmonickým začlenením do krajiny.

Uspenský chrám (Vladimír):

- významné centrum ruského pravoslávia,
- neskôr sa stal vzorom pre mnohé moskovské chrámy.

Chrám Vasilija Blaženého (Moskva):

- jeden zo symbolov Ruska,
- charakteristický sústavou farebných cibuľovitých kupol,
- predstavuje prechod k neskoršiemu vývoju ruskej architektúry.

Obdobie a vznik

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

- od 10. storočia,
- rozvíjala sa po prijatí kresťanstva na Kyjevskej Rusi v roku 988,
- nadväzovala na byzantské architektonické tradície,
- najvýznamnejší rozvoj zaznamenala v mestách Kyjev, Novgorod, Vladimír a neskôr Moskva.

Charakteristika

- spojenie slovanskej drevenej stavebnej tradície s byzantskou architektúrou,
- prevládala sakrálna architektúra spojená s pravoslávnym kresťanstvom,
- dôležitú úlohu zohrávala symbolika a náboženská výzdoba.

Typické znaky

- krížovo-kupolový pôdorys,
- viaceré kupoly,
- cibuľovité kupoly,
- masívne murivo,
- malé okná,
- bohato zdobené interiéry,
- ikonostas,
- fresky, mozaiky a ikony,
- silný vplyv byzantskej architektúry.

Materiály

- drevo,
- kameň,
- tehla,
- malta,
- zlato a farebné sklo pri výzdobe interiérov.

Najvýznamnejšie pamiatky

- Chrám svätej Sofie v Kyjeve,
- Chrám svätej Sofie v Novgorode,
- Chrám Pokrovu na Nerli,
- Uspenský chrám vo Vladimíre,
- Chrám Vasilija Blaženého v Moskve.

Význam

Staroruská architektúra vytvorila osobitý architektonický štýl, ktorý vznikol spojením byzantských vzorov a slovanských tradícií. Stala sa základom architektúry pravoslávnych krajín východnej Európy a významne ovplyvnila vývoj ruskej sakrálnej architektúry.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania